

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเยาวชนไทย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเยาวชนไทย ว่ามีปัจจัยสำคัญใดบ้าง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการศึกษาแบบวัดครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ตอบเอง (Self Report)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ เยาวชนไทยที่มีอายุ 18-25 ปีทั้งเพศชายและเพศหญิง เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ซึ่งมีเยาวชนไทยรวมทั้งสิ้น 7,565,862 คน (สำนักงานสถิติ กรมการปกครอง, กรกฎาคม-กันยายน 2551)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มเยาวชนไทยที่มีอายุ 18-25 ปีที่ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ศึกษาใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน พิชิตฤทธิ์จรูญ, 2549) ในการคำนวณ โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ตามสูตร

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ N = ขนาดประชากรทั้งสิ้น 7,565,862 คน

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

$$\text{ดังนั้น แทนค่าในสูตรดังนี้} \quad n = \frac{7,565,862}{1 + (7,565,862 \times 0.05^2)}$$

$$= 399.97 \text{ คน}$$

ในงานวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือการสุ่มเยาวชนชาวไทยที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี และเคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง จากสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม หรือตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี หรือทะเลบางแสน จังหวัดชลบุรี หรือทะเลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี หรือปราสาทเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี หรือวัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่ได้จากทฤษฎีและแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์เป็นลักษณะและข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย จากนั้นนำไปแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากทำการสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาที่วิจัย
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงที่เลือกไว้จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อ แต่ละส่วนของแบบสอบถามว่าสามารถสื่อความหมายตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ ตลอดจนตรวจสอบความยากง่ายของคำถามให้มีความเหมาะสม

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจึงนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามฉบับนี้เท่ากับ 0.93

ขั้นตอนการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และจากการศึกษาค้นคว้า คัดแปลงจากหนังสือ เอกสารต่างๆ รวมทั้งแนวความคิดงานวิจัยที่ใกล้เคียงของผู้วิจัยมาแล้ว แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close – ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open – ended Question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา งบประมาณในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง และอาชีพ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมผู้บริโภคเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเยาวชนไทย

ตอนที่ 3 ลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 4 รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ, รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทางประวัติศาสตร์/แหล่งโบราณคดี, รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทางศิลปะ/ประเพณี/วัฒนธรรมชุมชน

ตอนที่ 5 ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบไปด้วยคำถามด้านผลิตภัณฑ์หรือสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, ด้านราคาหรืองบประมาณค่าใช้จ่าย, ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือการคมนาคม/การบริการ , ด้านการส่งเสริมการตลาดหรือการรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, ด้านบุคลากรหรือบุคคลผู้ให้บริการ/แนะนำ, ด้านกระบวนการให้บริการและด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 430 ชุด แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และครบถ้วนเพียง 400 ชุดเท่านั้น

1. แจกแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วออกเก็บข้อมูลตามสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ทะเลบางแสน จังหวัดชลบุรี ทะเลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปราสาทเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในวันศุกร์และวันเสาร์ของทุกสถานที่โดยเริ่มเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน – 13 ธันวาคม 2551

2. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์

3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End) โดยแจกแจงความถี่ของคำตอบของแต่ละข้อคำถามเพื่อหาค่าร้อยละ(Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close - ended Question) แบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Check List) ซึ่งใช้มาตรวัดแบบลิเกอร์ท (Linker Rating Scale) ให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ของคำตอบแต่ละข้อคำถาม เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยกำหนดให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้ (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2540)

ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพล	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เมื่อได้ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{x}$) แล้ว นำมาเทียบเกณฑ์ระดับความต้องการที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยที่ได้ นำมาแปรความหมายตามเกณฑ์

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.05-2.49	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน ได้แก่ เพศและอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการทดสอบค่า “ที” (t-test) ในตอนที่ 4 และ ตอนที่ 5

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร > 2 กลุ่ม ได้แก่ ภูมิฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ด้วยการทดสอบค่า “เอฟ” (F-test) ในตอนที่ 4 และตอนที่ 5 ถ้าผลการทดสอบค่า “เอฟ” (F-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5. ในการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ระดับ 0.05